

PRÁVNÍ NÁSTROJE REGULUJÍCÍ UŽÍVÁNÍ LESA A VLASTNÍK LESA JAKO REGULÁTOR SUI GENERIS

LUKÁŠ PAULDURA

Nejvyšší soud, Česká republika

Abstract in original language

Zákon č. 289/1995 Sb., lesní zákon, v rámci řešení střetu různých zájmů uživatelů lesa (včetně uživatelů rekreačních) zmocňuje vlastníka lesa k právní regulaci užívání lesa. Příspěvek se k této legislativní koncepci staví kriticky. Koncepce systémově nezapadá do roviny obecného správního práva, což vyvolává řadu otázek – např. zda je vlastník lesa soukromoprávním subjektem či správním orgánem sui generis a tudíž je limitován při svém rozhodování veřejným zájmem, zda je vázán správními lhůtami a zda jsou jím vydané akty přezkoumatelné.

Key words in original language

Les; vlastník lesa; zákon č. 289/1995 Sb.; lesní zákon; pokyny vlastníka lesa; povolení vlastníka lesa; souhlas vlastníka lesa; sportovní akce v lese.

Abstract

Act on Forests (1995, no. 289) with a view to finding solution in the clash of different forest users interests authorises land owner to regulate right of public access. The paper criticises this legal construction. Construction doesn't respect the general system of administration law which causes many practical legal questions – such legal status of land owner as private person or administrative body sui generis which decides under limitation of public interest, binding by statutory time limits in procedure or possibility of judicial review.

Key words

Forest; forest owner; Act no. 289/1995; Act on forests; instructions of forest owner; permission of forest owner; agreement of forest owner; sporting events in forest.

1. ÚVOD

Právní řád české republiky poskytuje širokou škálu právních nástrojů, kterými je možné řešit střet zájmu v území. Předmětem tohoto příspěvku bude institut, který dle mého názoru vybočuje ze systematiky práva a ohledně kterého se v praxi objevuje několik otázek. Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „lesní zákon“ nebo „LesZ“), zakotvil do českého právního řádu instituty povolení a souhlas vlastníka lesa. Domnívám se, že snaha zapojit vlastníka lesa do rozhodovacích procesů týkajících se využívání lesa je krokem věcně správným (ostatně v evropském právním prostředí se nejedná o žádný excesivní přístup). Výhrady však lze formulovat k legislativně-

technickému uchopení těchto institutů. Problémy, které souvisí s dovolím si říci zbrklým a nepropracovaným přijetím lesního zákona, se konečně promítají nejen do roviny teoretické, ale i do roviny praktické. Vedle analýzy se tak v závěru příspěvku pokusím na základě provedeného zhodnocení přednést i vlastní návrhy, které by mohly být v dalším vývoji zákona o lesích zohledněny.

Postmoderní společnost se stále markantněji setkává s potřebou nalézat řešení při střetávání dvou základních životních subsystémů, tj. přírody a kultury. Tuto potřebu lze vnímat jako důsledek vývoje sebepoznání lidské společnosti, která si uvědomila svou existenční závislost na subsystému přírodním.¹ V dané souvislosti se tak společenský zájem na ochraně složek životního prostředí, resp. zachování přírodních zdrojů a přírodního bohatství, staví nad doposud převládající zájmy hospodářské. Významným nástrojem je samozřejmě právo, neboť právě jeho účelem je nacházet vhodná a kompromisní řešení při střetu společenských zájmů. Změny ve společenském postoji se tak odrazily např. v textu Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“) a to konkrétně v čl. 35.² Je však třeba upozornit, že pro právní řád České republiky představuje ochrana životního prostředí za účelem trvalého rozvoje problém relativně nový, což má za následek nejen roztržitost právní úpravy do dílčích právních předpisů, ale i rozdílný přístup k jednotlivým složkám životního prostředí včetně autonomního a nesystematického vytváření široké škály právních nástrojů, zabezpečujících jejich ochranu. Pomineme-li duplicitu některých řízení, která probíhají u odlišných správních orgánů, ačkoliv mají shodný předmět řízení, je negativním důsledkem uvedeného stavu i vytvoření takových právních nástrojů, které nezapadají do obecného systému správního práva, ne-li obecně práva jako takového. Takovým případem jsou např. i právní akty vydávané vlastníkem lesa podle lesního zákona.

Na samém počátku je třeba konstatovat, že lesy (resp. s přihlédnutím k dikci ustanovení § 2 písm. a) LesZ, pozemky plnicí funkci lesa) jsou z pohledu vývoje obecné potřeby ochrany přírody zvláštní složkou životního prostředí. Potřebu chránit les před zásahy člověka kvůli jeho zachování a trvalému rozvoji si společnost uvědomovala již před uvedenou změnou společenského přístupu k přírodě jako celku³ a tento trend je tak v souvislosti se společenskými změnami utvrzován. V řadě evropských států je rekreační funkce lesa výslovně vyjádřena v příslušných lesních

¹ Podrobně ke vztahu přírodního a kulturního subsystému a k jejich střetu (resp. k popsání existenční závislosti) srov. KROB, J. – ŠMAJS, J. *Úvod do ontologie*. 1.vyd. Brno : Masarykova univerzita, 1991. s. 169 a násl.

² V uvedené souvislosti je potřeba připomenout zejména čl. 7 zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, podle kterého „stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství,“ a čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, podle kterého „každý má právo na příznivé životní prostředí.“

³ Tak např. již ustanovení § 12 zákona č. 166/1960 Sb. upravovalo právo vstupu do lesních porostů a výslovně připouštělo i „jiné užitky“ než hospodářské, které les poskytuje. Obdobně čl. 37 vyhlášky č. 17/1961 Sb. omezoval táboření v lesních porostech apod.

zákonech.⁴ Ačkoliv lesní zákon platný v České republice rekreační funkci lesa výslovně nezakotvuje, její odraz v lesním zákoně nalezneme, zejména s odkazem na ustanovení § 19 a § 20 LesZ.

2. OBECNÉ UŽÍVÁNÍ LESA

Význam rekreační funkce lesa vyplývá především z § 19 LesZ, které upravuje tzv. obecné užívání lesa. Institut obecného užívání lesa lze vnímat jako upřednostnění veřejného zájmu směřujícího k využití lesa k rekreaci před subjektivním vlastnickým ekonomickým zájmem. Vlastník lesa je tudíž oproti vlastníku pozemku s jiným územním využitím omezen v exkluzivitě užívacího práva (vedle toho mu veřejné právo znemožňuje výkon *ius abutendi*). Omezení práva obecného užívání lesa je přípustné, avšak pouze na základě přímého zákonného imperativu nebo na základě rozhodnutí zákonem zmocněného orgánu státní správy lesů. Do takto postaveného systému však může vlastník lesa zasáhnout stanovením pokynů, které jsou uživatelé lesa povinni dodržovat (viz § 19 odst. 1 věta druhá LesZ).

Ustanovení § 20 odst. 1 a 2 (a s přihlédnutím k sentenci o jednání, které je zákonem nedovolené a tudíž zakázané, i § 20 odst. 5) LesZ dále obsahuje taxativní výčet činností v lese zakázaných, přičemž zbylá ustanovení § 20 LesZ upravují výjimky z tohoto katalogu zakázaných činností. Rozdělit je lze na následující skupiny:

- výjimky ze zákona /§ 20 odst. 3, odst. 6 a odst. 7, pokud se týká zákazů uvedených v odst. 1 písm. a), b) a j) LesZ/,
- výjimky ze zákona podmíněné souhlasem vlastníka lesa /§ 20 odst. 7, pokud se týká zákazů uvedených v odst. 1 písm. b) a g) LesZ/,
- výjimky na základě povolení vlastníka lesa /§ 20 odst. 4 věta první LesZ/,⁵
- výjimky na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů /§ 20 odst. 4 věta druhá LesZ/,

⁴ Podrobně viz BAUER, J. – KNIIVILÄ, M. – SCHMITHÜSEN, F. Forest Legislation in Europe: How 23 Countries Approach the Obligation to Reforest, Public Access and Use of Non-Wood Forest Product. In *Geneva Timber and Forest Discussion* [online]. Geneva : FAO – UN (UNECE), 2004 [citováno dne 20. 10. 2009]. Dostupné z: www.unece.org/timber/docs/dp/dp-37.pdf.

⁵ V této souvislosti si dovolím pouze poukázat na zcela nekonceptní pojetí zákazu kouření /§ 20 odst. 1 písm. k) LesZ/, ze kterého vlastník může povolit výjimku, ačkoliv je fyzicky neslučitelný se zákazem odhazovat hořící nebo doutnající předměty /§ 20 odst. 1 písm. l) LesZ/, ze kterého vlastník lesa výjimku povolit nemůže. Obdobně může vlastník povolit výjimku ze zákazu rozdělávání nebo udržování ohně v lese /§ 20 odst. 1 písm. k) LesZ/, avšak zcela v rozporu s argumentací *a maiori ad minor* nemůže povolit výjimku ze zákazu rozdělávat nebo udržovat ohně do vzdálenosti 50 m od okraje lesa /§ 20 odst. 2 LesZ/.

- organizované sportovní akce v lese /§ 20 odst. 5 LesZ/.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat ustanovení § 20 odst. 3 věta za středníkem LesZ, ze kterého by se argumentací a contrario dalo dovodit, že zákazy uvedené v odstavci 1 pod písmeny a) až k) a odstavci 2 nedopadají na vlastníka lesa, nájemce lesa nebo osobu užívající les z jiného právního důvodu. Taková interpretace je však dle mého názoru lichá. Východiskem může být zákaz stavby oplocení uvedený v odstavci 1 písm. b) LesZ, který je nesystematicky doplněn v § 32 odst. 7 LesZ v tom smyslu, že zákaz oplocení nedopadá na vlastníka pouze v případě, že vlastník les či jeho část oplocuje při hospodaření v lese, resp. přesněji, pokud je na tom legitimní veřejný zájem – zájem vlastnický stejně jako zájem na omezení obecného užívání lesa je však *expressis verbis* vyloučen.⁶ Dle mého názoru lze z uvedeného analogicky dovozovat, že úmyslem zákonodárce bylo omezení vlastníka, nájemce či dalšího uživatele všemi zákazy uvedenými v § 20 LesZ s tím, že odpadnutí zákazů přichází v úvahu pouze tehdy, je-li na tom veřejný zájem a zároveň je-li potlačení daného zákazu proporcionální. Specifickým zákazem a rovněž i výjimkou ze zákazu je pak případ pořádání hromadné nebo organizované sportovní akce v lese. Už tak komplikovaný systém právních norem však trpí i absencí detailního právního zakotvení aktů vlastníka lesa, kterými jsou zmíněné pokyny, povolení a souhlas.

3. PRÁVNÍ POSTAVENÍ VLASTNÍKA LESA

Pro zkoumání právní povahy vymezených právních aktů je nezbytné se nejprve zabývat otázkou právního postavení vlastníka lesa. Právní úprava *de lege lata* dle mého názoru neposkytuje uspokojivou odpověď na otázku, zda vlastník lesa vystupuje při vydávání uvedených právních aktů jako soukromá osoba (vlastník v užším slova smyslu) nebo jako nositel veřejné moci (správní orgán v širším slova smyslu). V tomto ohledu je potřebné zkoumat, zda jsou ve vztahu mezi vlastníkem lesa a uživatelem lesa ve smyslu ustanovení § 19 LesZ splněny charakteristické rysy administrativně-právních vztahů.⁷

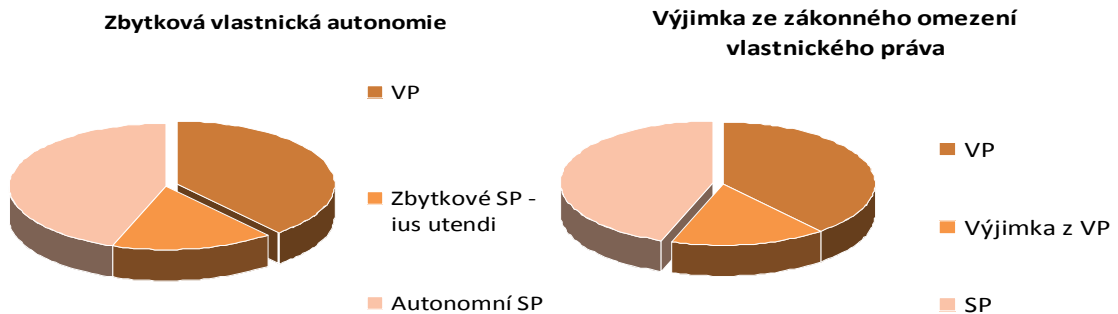
Lesní zákon po formální stránce vlastníka lesa jako správní orgán nepojímá.⁸ V rovině materiální je však situace odlišná. Při zkoumání aktů vlastníka je vždy potřeba vyřešit, zda daný akt spadá do oblasti zbytkové autonomie vlastnického práva, do kterého veřejnoprávní normy nezasahují (pak je vlastník lesa při vydávání aktu subjektem soukromoprávním), nebo zda vlastník akt vydává na základě výjimky z veřejnoprávního omezení,

⁶ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2007, č.j. 2 As 67/2005-64. Dostupné z: <www.nssoud.cz>.

⁷ Srov. HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 3. vyd. Praha : C.H. Beck, 1998. s. 52.

⁸ Viz ustanovení § 37-39a, § 47 LesZ, příp. též DAMOHORSKÝ, M. a kol. *Právo životního prostředí*. 2. vyd. Praha : C.H.Beck, 2007. s. 59 a násl.

přičemž tato výjimka je udělena normami veřejného práva (pak vlastník lesa v materiální rovině vydává akt jako orgán veřejné moci).

Zcela zásadním rozlišovacím kritériem je proto vždy hledisko zájmu, jehož ochranu zákonodárce sledoval při zpravomocnění vlastníka lesa k vydávání závazných právních aktů.

Do úvahy přichází jak zájem soukromoprávní tak zájem veřejnoprávní. Soukromoprávní zájem vlastníka je zjevný. Účelem jeho rozhodování je ochrana jeho majetku před poškozením, které hrozí v důsledku zvýšení frekvence osob a jejich pohybu v lese. Řečeno jinak, ustanovení § 19 LesZ zakotvuje právo každého do lesa vstupovat a užívat jej např. sbírat pro svou potřebu lesní plody. To jsou bezesporu činnosti, kterými vzniká vlastníku lesa ekonomická újma na předmětu jeho vlastnictví. Takto zákonem vytvořený rámec však současně předpokládá, že ekonomická újma, která v důsledku obecného užívání lesa každému vlastníku vzniká, dosahuje intenzity zákonem přípustné.⁹ Organizovanou sportovní akci (§ 20 odst. 5 LesZ) však považuje zákonodárce za jednorázový zásah, který je způsobilý vyvolat škodu, která přípustnou intenzitu poškození lesa překračuje, a tudíž pak ponechává na vůli vlastníka, zda je ochoten takovou ekonomickou újmu strpět či nikoliv. Takto vymezený ekonomický zájem se pak v ničem neodlišuje od negativního pojetí vlastnictví vyjádřeného v § 126 odst. 1 obč. zák., resp. čl. 11 Listiny základních práv a svobod.¹⁰ Vlastník lesa by v takovém případě rozhodoval skutečně pouze jako soukromá osoba hájící soukromoprávní zájem.

Argumentem a contrario je však skutečnost, že zákonodárce souhlas vlastníka lesa s pořádáním sportovní soutěže vymezil v zákoně o lesích, jehož účelem je dle § 1 „stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku

⁹ K tomu též srov. čl. 35 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

¹⁰ Výrazem negativní stránky vlastnického práva je vlastníkovo oprávnění vyloučit ostatní z neoprávněného nakládání (v širším slova smyslu) s jeho vlastnictvím. Má-li vlastník právo nakládat s vlastní věcí podle své vůle, vylučuje to vůli jiných osob, která se tomu přičí. ELIÁŠ, K.. a kol. *Občanský zákoník. Kometář*. 1. svazek. Praha : Linde, 2008. s. 532.

životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm,“ a nikoliv v soukromoprávním předpise. Citované ustanovení naznačuje, že zájem, který by měl vlastník lesa prostřednictvím svého souhlasu bránit by měl být spíše veřejný (ochrana lesa jako složky životního prostředí) než soukromý (ochrana lesa jako majetku). Konečně argumentem pro veřejný zájem je i skutečnost, že stanovisko vlastníka lesa, např. ve formě souhlasu se stanovenými podmínkami je samo o sobě pro pořadatele sportovní akce závazné s tím, že podmínky v něm vyslovené nemůže pořadatel zvrátit rozhodnutím dalších správních orgánů, které při přípravě sportovní akce v lese do řízení vstupují. Jinak řečeno, kdyby zájem vlastníka byl ryze soukromoprávní, měl by mít pořadatel sportovní akce možnost zvrátit negativní rozhodnutí vlastníka lesa i cestou správního řízení, neboť při vzájemném poměřování veřejného a soukromého zájmu mají obecně správní orgány oprávnění rozhodovat – ve valně většině případů navíc ve prospěch zájmu veřejného.¹¹

4. PRÁVOTVORNÁ ČINNOST VLASTNÍKA

Jak vyplývá z výše uvedeného, právní úprava *de lege lata* rozeznává tři skupiny právních aktů, k jejichž vydání je vlastník lesa oprávněn.

4.1 POKYNY VLASTNÍKA LESA (§ 19 ODS. 1, VĚTA DRUHÁ LESNÍHO ZÁKONA)

Pokyny vlastníka lesa předvídané ustanovením § 19 odst. 1, věta druhá LesZ mohou mít charakter individuální či normativní, přičemž k jejich vydání je zákonem zmocněn nejen vlastník lesa, ale i nájemce lesa a zaměstnanec vlastníka či nájemce lesa. Jejich formu, obsah ani účel lesní zákon blíže nevymezuje. Dle mého názoru lze z dikce § 19 odst. 1 LesZ dovodit, že pokyny umožňují vlastníku lesa případně jiným v lese hospodařícím osobám bezprostředním způsobem regulovat pohyb osob v lese. Navzdory tomu, že pokyny jsou lesním zákonem předvídané, text zákona žádným způsobem neopravuje jejich formální či obsahové vymezení. Ve většině případů se bude jednat o slovní pokyny ústní či písemně zachycené, nejsou však vyloučeny ani jiné formy /do úvahy tak připadá např. umístění zábradlí u srázů, vyznačení tras ve smyslu § 20 odst. 1 písm. j) LesZ nebo prostorů, ve kterých dochází k těžbě dřeva ve smyslu § 20 odst. 1 písm. i) LesZ/. Dle mého názoru lze uzavřít, že pokyny pojímá lesní zákon jako akty vyplývající ze zbytkové vlastnické autonomie. Svým účelem by tak měly především směřovat k předcházení škod na lesních pozemcích. To však současně znamená, že jejich obsahová stránka je do značné míry omezena zákonem – nemohou tedy obcházet zákonné zákazy a vzhledem k ustanovení § 19 odst. 3 LesZ nemohou ani zakazovat či omezovat vstup do lesa.

¹¹ K tomu viz GERLOCH, A. *Teorie práva*. 4. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2007. s. 172.

4.2 POVOLENÍ VLASTNÍKA LESA (§ 20 ODS. 4 VĚTA PRVNÍ LESNÍHO ZÁKONA)

Postavení vlastníka lesa se při udělování výjimek ze zákonných zákazů příliš od postavení správního orgánu neliší. Lze konstatovat, že vlastník lesa je ve vztahu ke každému uživateli lesa v nadřazeném postavení a že rozhoduje jednostranně a autoritativně – není pochyb o tom, že pokud by vlastník lesa neudělil povolení, výjimka ze zákazu by nenastala a oprávnění třetí osoby by nevzniklo. V tomto ohledu si dovolím připomenout rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 3. 2006, sp. zn. 22 Cdo 225/2006, publikovaný v Právních rozhledech 14/2006, podle kterého „soud nemůže zřídit jako věcné břemeno právo průjezdu lesem bez souhlasu vlastníka lesa,“ neboť „věcné břemeno nemůže soud ani soukromé osoby zřídit v rozporu s veřejnoprávními předpisy.“

Povolení vlastníka lesa mohou mít z povahy věci pouze individuální charakter. Obdobně jako u pokynů platí i pro povolení závěr, že vlastník lesa je oprávněn k jejich vydání pouze v případech, kdy na vydání povolení existuje adekvátní veřejný zájem.¹² Materiálně-právně se dle mého názoru nepochybně jedná o správní rozhodnutí, resp. individuální správní akt, který je možné vydávat pouze za předpokladu existence legitimního veřejného zájmu. Lesní zákon nestanoví formu či obsah takového povolení, zda jej může vydat jen na žádost či z vlastního podnětu nebo zda jej vlastník může vydat i zpětně. Odpověď na tyto otázky není snadná. Dle mého názoru je z povahy věci vyloučeno, aby vlastník lesa povolil výjimku ze zákazu obecně pro neurčitý počet adresátů (tím by se zcela stíral princip proporcionality). Komparací lze dále vyvodit, že podle § 20 odst. 4 LesZ, které stanoví, že „vlastník lesa může povolit výjimku“ a současně „orgán státní správy lesů rozhodne na návrh vlastníka lesa,“ dává vlastníku lesa možnost vydat povolení i bez návrhu. Konečně ohledně zpětné účinnosti povolení se kloním k závěru, že povolení vlastníka lesa může být vzhledem k svému konstitutivnímu charakteru vydáno jen pro futuro.¹³

4.3 SOUHLASY VLASTNÍKA LESA (§ 20 ODS. 7, POKUD SE TÝKÁ ZÁKAZŮ UVEDENÝCH V ODS. 1 PÍSM. B) A G), A § 20 ODS. 5 LESNÍHO ZÁKONA)

Třetím a posledním odrazem právo tvorby vlastníka lesa je oprávnění udílet souhlasy. Z formálního hlediska opět zákonná úprava blíže souhlas vlastníka nevymezuje. Z pohledu materiálního je souhlas vlastníka těžko uchopitelný. Dle mého názoru se materiálně blíží nejvíce koncepci

¹² Obdobně zde platí stejné závěry, jaké byly uvedeny již v části týkající se zákazů dopadajících na vlastníka lesa – s interpretací *a maiori ad minus* je pak zřejmé, že vlastník může výjimky ze zákazů povolovat za stejných podmínek.

¹³ Srov. HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 3. vydání. Praha: C.H. Beck, 1998. s. 97-98.

závazných stanovisek. Takový závěr však nespadá ani do vymezení stanoviska podle ustanovení § 36 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“), natož do vymezení podle ustanovení § 149 SŘ. Vedle nemožnosti formálního zákonného uchopení vlastníka coby správního orgánu, totiž aplikaci obou dotčených ustanovení vylučuje i povaha celého systému oznámení sportovní akce. Z dikce lesního zákona totiž nevyplývá, že by příslušný správní orgán (obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad)¹⁴ měl povinnost vydat rozhodnutí, kterým by konání akce schválil, a rovněž nelze dovodit, že by se v případě, kdy správní orgán sportovní akci schválí, jednalo o jeho správní rozhodnutí.¹⁵ Situace je nicméně odlišná tehdy, pokud příslušný správní orgán stanoví pro pořádání akce podmínky, neboť v takovém případě úřad rozhoduje (viz uvozující ustanovení § 48 odst. 1, resp. § 48a odst. 1 LesZ). Vzhledem k uvedenému je zřejmé, že oznamování sportovní akce (snad s výjimkou případu, kdy správní orgán vydá rozhodnutí, ve kterém vymezí podmínky) neprobíhá v režimu správního řízení, čímž je uchopení institutu souhlasu vlastníka v rovině formální zcela vyloučeno. Neodpustím si však konstatovat, že materiálně se jedná o akt, který má společné znaky se závazným stanoviskem dle § 149 SŘ.¹⁶ Vydání souhlasu je nepochybně obligatorním předpokladem pro to, aby správní orgán vůbec mohl schválit (byť s podmínkami) její konání. Současně se dle mého názoru jedná o akt, který vlastník lesa uděluje v rovině veřejného práva jako výjimku z jinak platného institutu obecného užívání lesa a tudíž je i zde vyloučeno svévolné rozhodování, tj. vlastník lesa nemusí souhlas udělit pouze v případě, kdy je na neudělení souhlasu legitimní veřejný zájem.¹⁷

5. ZÁVĚR A NÁVRHY DE LEGE FERENDA

Ve výše uvedeném textu jsem se snažil nastínit nekonceptčně pojatou právotvorbu vlastníka lesa ve vztahu k regulaci obecného užívání lesa. Skutečnost, že u některých vlastnických aktů se materiálně jedná o akty správně-právní však nevyplývá jen z akademického náhledu, ale především

¹⁴ Lze poznamenat, že příslušnost správního orgánu je určena podle rozsahu sportovní akce vůči správnímu obvodu obce s rozšířenou působností /viz ustanovení § 48 odst. 1 písm. g) LesZ, resp. § 48a odst. 1 písm. d) LesZ/, což staví pořadatele do složité situace, neboť ti se nemohou seznámit s detailním katastrálním zakreslením správních obvodů obcí.

¹⁵ Srov. též STANĚK, J. Lesní zákon, obecné užívání lesů – výklad k § 20. *Poradce*. 1996, č. 8, s. 25-26.

¹⁶ K problematice závazného stanoviska viz HANDRLICA, J. Závazné stanovisko a rozhodnutí podmíněné závazným stanoviskem. *Právní fórum*. 2006, č. 10, s. 366 a násl.

¹⁷ I zde je třeba připomenout, že celková konstrukce institutu obecného užívání lesa již sama o sobě omezuje vlastníka v tom směru, že vlastník nemůže z důvodů vlastnických zamezit vstupu do lesa – pouze v případech veřejného zájmu (taxativně – z důvodu ochrany lesa či zdraví a bezpečnosti vstupujících osob) je možné účinek veřejnoprávního omezení dočasně vyloučit podle § 19 odst. 3 LesZ.

z praktické potřeby řešit sporné právní situace. Dle mého názoru lze tyto skutečnosti nejmarkantněji vnímat u otázek, zda je vlastník lesa povinen uveřejnit akty vydávat a zda je vázán zákonnou lhůtou podobně jako je tomu u formálně zakotvených správních orgánů. Např. u organizace sportovních akcí je pořadatel vydán na milost a nemilost vlastníku lesa, neboť vůči vlastníku lesa nedisponuje žádnými právními prostředky, kterými by ho donutil se ke sportovní akci vyjádřit a na druhé straně je sám limitován lhůtou pro oznámení akce.

Osobně se domnívám, že by v kontextu nastíněného měla být změněna dosavadní zákonná úprava. V daném ohledu se nabízí několik řešení. Prvním řešením je komplexní přechod na právní konstrukci, ve které vlastník lesa bude vydávat právní akty jako správní orgán vázaný správními lhůtami, jehož rozhodnutí budou soudně přezkoumatelná a jejíž vydání bude výslovně limitováno veřejným zájmem. Na straně druhé existuje varianta z mého pohledu přijatelnější, tj. aby zákon jasně vymežil, že vlastník vydává akty jako soukromoprávní subjekt s tím, že zákon jasně vymezí postup při vydání aktů, obsah a formu a v případě pořádání sportovní akce zakotví mimo jiné i případnou prekluzivní lhůtu pro vydání negativního stanoviska.

Literature:

- zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky ve znění pozdějších předpisů.
- Listina základních práv a svobod.
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů.
- rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 3. 2006, sp. zn. 22 Cdo 225/2006. K dispozici: <www.nsoud.cz>.
- rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2007, č.j. 2 As 67/2005-64. K dispozici: <www.nssoud.cz>.
- DAMOHORSKÝ, M. a kol. Právo životního prostředí. 2. vyd. Praha : C.H.Beck, 2007. 599 s. ISBN 978-80-7179-498-1.
- ELIÁŠ, K. a kol. Občanský zákoník. Kometář. 1. svazek. Praha : Linde, 2008. 1392 s. ISBN 978-80-7201-687-7.
- GERLOCH, A. Teorie práva. 4. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2007. 343 s. ISBN 978-80-7380-023-9

- HENDRYCH, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 3. vyd. Praha : C.H. Beck, 1998. 471 s. ISBN 80-7179-184-9
- KROB, J. – ŠMAJS, J. Úvod do ontologie. 2.vyd. Brno : Masarykova univerzita, 1994. 214 s. ISBN 80-210-0879-2
- BAUER, J. – KNIIVILÄ, M. – SCHMITHÜSEN, F. Forest Legislation in Europe: How 23 Countries Approach the Obligation to Reforest, Public Access and Use of Non-Wood Forest Product. In Geneva Timber and Forest Discussion [online]. Geneva : FAO – UN (UNECE), 2004 [citováno dne 20. 10. 2009]. Dostupné z: www.unece.org/timber/docs/dp/dp-37.pdf.
- HANDRLICA, J. Závazné stanovisko a rozhodnutí podmíněné závazným stanoviskem. Právní fórum. Praha : Aspi, 2006, č. 10, s. 366. ISSN 1214-7966.
- SPÁČIL, J. Cesty a pozemní komunikace v praxi civilních soudů. Právní fórum. Praha : Aspi, 2006, č. 7, s. 225. ISSN 1214-7966.
- STANĚK, J. Lesní zákon, obecné užívání lesů – výklad k § 20. Poradce. Český Těšín : Poradce, 1996, č. 8, s. 25-26.

Contact – email

lukas.pauldura@nsoud.cz